

BOMBE SO PADALE NA RIM

To in
Ono

Včeraj so bile na železniške postaje in na letališča v Rimu vržene prve bombe v tej vojni. Za ta napad so bili letalci posebno izbrani in so se za to vežbali več tednov. Letalci so bili sami Amerikanci, ki so bili že prej kot turisti v Rimu in večno mesto dobro poznajo. Prva bomba je padla na Rim 11.13 dop.

Ameriški letalci so natančno proučevali zemljevid mesta, da so dobro vedeli, kam je treba metati bombe, kajti zavezniški letalci ne morejo bombardirati predmetov, ki so katoliškemu in vsemu krščanskemu svetu sveti.

Prva bomba je padla na Rim ob 11.13 dopoldne, ali ob 5.13 zjutraj po newyorškem vojnem času.

Predno pa so prileteli bombniki nad mesto, so aeroplani raztrosili po mestu nažganilo, da bodo bombniki bombardirali nekatere kraje, zlasti vojaške predmete v Rimu.

Bombe so porušile veliko San Lorenzo železniško postajo, 4 milje vzhodno od Vatikanu. Na tej postaji sestavljajo vlake, ki vozijo očiščene in vojne potrebščine v južno Italijo in na Sicilijo. Ravno tako je bila bombardirana Littorio postaja, malo bolj proti vzhodu in tudi Campino letališče. Letalci so se s posebno pazljivostjo posluževali bombnight priprave, po kateri je mogoče zelo natančno zadeti cilj.

Napad so izvedle letalske trdnjave, Mitchells B-25 in Marauders B-26 iz severne Afrike in štirimotorni Liberators B-24 z Osrednjega vzhoda. Samo Liberatorsji so vrgli 350 bomb na Littorio železniško postajo.

Letalci, ki so se vrnili v Kairo, so sporočili, da jim ni priletel nasproti noben aeroplan, toda tem hujši je bil ogenj protizračnih topov. Poročilo ne omenja nobenih zavezniških izgrub in tudi ne števila aeroplanov, ki so bili vdeleženi pri napadu.

Letalci so imeli s seboj zemljevide, na katerih so bili označeni kraji, katerih niso smeli bombardirati, kakor Vatikan, cerkev sv. Janeza Lateranskega, Santa Maria Maggiore in nekateri drugi kraji, ki so bili označeni s pripombo z rdečim sviničnikom: "Ne smejo biti pod nobenim pogojem poškodovani."

Berlinski radio je sporočil, da so aeroplani napadli v zaporednih skupinah in da je napad trajal dve uri in pol.

Ker je zavezniško vrhovno poveljstvo vedelo, da bo očiščeno dvignilo glasen krik o bombardiranju Rima in bo zavezniške označilo kot barbari, ker bombardirajo 2697 let stari Rim in njegove starodavne in slavne zgradbe, so prebivalstvo že prej opozorili, da bo prišel napad.

"Vojaške predmete v Rimu in okolici so danes bombardirali težki in srednji bombniki sredozemskega zravnega poveljstva," pravi poročilo. "Poglaviti cilj so bile železniške postaje. Te so največje važnosti za osiški vojni napor in se posebno za prevažanje nemških čet."

"Tekom poleta so bili vrženi na mesto letaki. Piloti in bombardirji na tem poletu so bili posebno poučeni, da naj ne poškodujejo cerkvenih in kulturnih spomenikov."

Bombardiranje je bilo odločen odgovor na Mussolinijevo

Rusi dobro napredujejo

Rusi so v polkrožni fronti okoli Orela osvobodili včeraj nadaljnjih 130 mest, trgov in vasi ter so napredovali do šest milj proti severu, vzhodu in jugu.

Kot pravi poročilo ruskega vrhovnega poveljstva, se nahaja rdeča armada oddaljena od Orela samo še kakih 12 milj ter bo mogla kmalu obkrožiti mesto s svojimi topovi. Berlin poroča, da je cela fronta v ognju in da Rusi vseposod napadajo od Leningrada na severu, pa do Novorosijska ob Črnem morju.

Med osvobojenimi mesti je tudi Mali Arhangelsk, 25 milj južno od Orela in ob železnici, ki iz Orela pelje v Kursk.

Včeraj je bilo zopet uničenih 72 nemških tankov in 96 aeroplanov.

Sovjetsko polnočno poročilo pravi, da so Nemci nešteto krat z veliko silo protinapadli, toda vsak napad je bil odbit.

Fronta med Belgorodom in Suhinichi, ki je dolga 255 milj, ima obliko črke S in nemška prednja črta se vije okoli Orela, ruska pa okoli Kurska. Okoli Belgoroda so Nemci v pričetku ofenzive 5. julija dosegli nekaj uspehov, toda s tem si niso nič pomagali.

Moskovski radio naznanja, da so Nemci pripeljali več tisoč aeroplanov iz Poljske, Avstrije in Francije, da zamašijo vrzel, ki jo so Rusi napravili pri Orelu.

Nemci sami priznavajo, da niso mogli vzdržati strahovitih ruskih napadov na najbolj važnih krajih fronte.

Z obeh strani prihajajo poročila o velikanskih izgubah od 5. julija, ko so Nemci pričeli svojo ofenzivo. Rusi naznanjajo naslednje nemške izgube: 60.000 mrtvih vojakov, 3444 razbitih tankov in 1997 aeroplanov. Nemci pa navajajo naslednje ruske izgube: 4964 tankov, nad 200 aeroplanov, 2310 topov in 3500 težkih strojin.

HITLER PRIZNAVA POMOČ

Hitlerjev list "Voelkischer Beobachter" pravi v svoji zadnji izdaji: "Ni mogoče tajiti, da je bilo naše domnevanje o sili ruskega vojaštva popolnoma napačno."

Vojni delavci so dobro organizirani

Washington, 19. jul. — Joseph O. Keenan, ki je podpredsednik produkcijskega oddelka WLB, je dejal, da je 85% delavcev v vojni industriji organiziranih v svojih unijah.

Keenan je tekom radijskega govora pozival organizirano delavstvo, naj se še bolj potrudijo s produkcijo. Pohvalil je delavce v vojni industriji, da so dozdaj dobro sodelovali v vojnem naporu dežele, zaradi česar je, katerega je utrpela industrija v maju in juniju, kar ni bila njihova krivda, je potrebno, da se s produkcijo zdaj tembolj pohiti.

Iz Slovenije

Jugoslav Information Center

Izpred vojaškega sodišča v Ljubljani

Prejeli smo — brez podrobnih podatkov — poročilo, da so bili v mesecu februarju v Ljubljani pred vojaškim sodiščem obsojeni na dosmrtno ječo naslednji Slovenci:

Janko Brule (v contumaciam), rojen 1921 v Talečje blizu Črnomelja;
Ludovik Markovič iz Toplice;
Anton Fink iz Toplice;
Leopold Gorše;
Anton Sercelj;
Janez Lesar, rojen 1908 v Danah;

Marija Brinovec, rojena 1904 v Mirni Dol pri Sv. Gregorju;
Jože Brodnik, rojen 1915 v Goranji Kamnici;
Josip Lesar, rojen 1917 v Ribnici;

Franc Semerl, rojen 1910 v Planini;
Franc Zlobek, rojen 1893 v Gazici pri Cerilje;
Martin Tepina, rojen 1921 v Ljubljani;
Ante Furie, rojen 1913 v Ra-doza.

Zaplemba premoženja

Dobili smo vest, da so Italijani zaplenili imetje Antonu Javnikarju iz Ljubljane. Anton Javnikar je rojen 1913 in stanuje v Ljubljani, Ravnikarjevo.

Slovenska kolonija v Valjevu

Pod predsedništvom Cvetko A. Kristana, so Slovenci v Valjevu nabrali o božiču 30.000 dinarjev za otroke in reveže.

Ironija naših rabljev

Ljubljanski časopis Slovenec prinaša v svoji številki od dne 29. aprila 1943 pod naslovom — Proslava dveletnice zasedbe — naslednjo vest:

Na Cvetno nedeljo je bila v Boboti velika proslava dveletnice prihoda madžarskih čet v Slóv. krajino. Proslave so se udeležili zastopniki višjih oblasti iz prestolnice. Prav tako so se vršile podobne proslave po ostalih slovenskih krajih.

Razdeljevanje racioniranih živil v maju v Ljubljanski pokrajini

"Prehranjevalni zavod Visokega komisarja za Ljubljansko pokrajino sporoča:

Meseca maja 1943-XXI bodo dobili potrošniki sledeče količine racioniranih in kontingentiranih živil:

1. Na navadno živilsko nakaznico (za vse potrošnike): dnevno 150 gr kruha ali 124 gr. krušne moke ali 225 gr. koruzne moke;

mesečno:

2000 gr živil za jugo in sicer 300 gr testenin in 1200 gr riža, 500 gr sladkorja, 100 gr masti, 1 del olja, 600 gr soli, 100 gr mila, 200 gr fižola na odrezek 'A' (samo na nakaznico, izdano od mestnega preskrbovalnega urada v Ljubljani.)

Glede delitve sira bodo potrošniki pravočasno obveščeni.

2. Na dodatno živilno nakaznico SD I (za ročne delavce): dnevno 100 gr kruha ali 82.6 gr krušne moke ali 150 gr koruzne moke.

3. Na dodatno živilsko nakaznico SD I+II (za težke delavce): dnevno 200 gr kruha ali 165.3 gr krušne moke ali 300 gr koruzne moke, mesečno 600 gr. živil za jugo in sicer 200 gr. testenin in 400 gr riža;

4. Na dodatno živilsko nakaznico SD I+II+III (za najtežje delavce): dnevno 300 gr kruha ali 248 gr krušne moke ali 450 gr koruzne moke, mesečno 600 gr živil za jugo, in sicer 200 gr testenin in 400 gr riža.

5. Na dodatno živilsko nakaznico za kruh za bolnike: dnevno 100 gr kruha ali 82.6 gr krušne ali 150 koruzne moke.

6. Na dodatno živilsko nakaznico "GMa" (za otroke do 3. leta): 1000 gr živil za jugo na mesec, in sicer 900 gr riža in 100 gr testenin, mesečno 500 gr sldkorja, mesečno 750 gr marmelade, in sicer 500 gr na že določeni odrezek in 250 gr na odrezek 'I' (samo na živilske nakaznice, izdane od mestnega preskrbovalnega urada v Ljubljani).

7. Na dodatno živilsko nakaznico "GMb" (za otroke od 3-9 leta); mesečno 500 gr mrmelade (samo na živilske nakaznice, izdane od mestnega preskrbovalnega urada v Ljubljani).

9. Meso. Vsak potrošnik se mora prijaviti pri svojem mesarju, ki pritisne svoj žig na odrejeni prostor na zadnji strani navadne živilske nakaznice, za tedenske nabave mesa bodo služili odrezki C. D. E. in K.

Bolniški dodatki za maj

Bolnikom, ki so po predloženih zdravniških spričevilih upravičeni dobivati posebne dodatke racioniranih živil, bo bolniški odsek mestnega preskrbovalnega urada meseca maja delil bolniška nakazila vsako dopoldne od 8.30—12 samo v pritličju Turjaške palače v Križankah, Gosposka ulica 15.

CIO bo podpirala Roosevelta

Philadelphia, 17. jul. — Sidney Hillman, predsednik političnega odbora CIO organizacije, je danes otvoril kampanjo za leto 1944 tekem konference, katere se je izrazila kritično in ogorčeno proti kongresnikom, ki niso podprli predsednika Roosevelta v domačih zadevah.

Cilj te konference in bodočih konferenc, ki se bodo še vršile, je, da se organizira najširjo in uspešno podporo za one kandidate, ki so podpirali predsednika Roosevelta in to neglede na politično opredeljenje kandidata.

"Delavstvo nima v načrtu tretje stranke za enkrat," je dejal Hillman, "ker bi to lahko povzročilo med delavstvom razkole ter ločilo delavce in progresivce, kar bi imelo za posledico izvolitev političnih sovražnikov delavstva. Delavstvo je bilo in bo ostalo hrbenica podpore za smernice predsednika Roosevelta."

Hillman je dalje dejal, da je potrebno, da se združijo v političnem delu za lokalne in dr-

žavne volitvene kampanje organizirani delavci, ki pripadajo organizaciji AFL in Bratovščini železnikarjev.

Na ta način, meni Hillman, bodo mogli delavci obračunati z kongresom, kateri je s toliko naglico porazil predsednikov veto in sprejel protidelovski zakon, katerega sta predložila Smith in Connally. Delavski doprinos k vojnemu naporu ni bil čisto nič upoštevan pri sprejemanju tega osnutka in delavstvo je pa svoje ogromno prizadevanje dobilo za nič od kongresa, kateri ni nič pomislil na to, da bo protistavkovni zakon povzročil še večje stavke in nezadovoljstvo med delavstvom.

Predsednik podpisal predlogo za spremembo vdovske pokojnine

Washington. — Predsednik Roosevelt je podpisal predlogo, ki določa spremembo v Veterans Administration Actu. — Spremembeni dodatek bo povišal pokojnino vdov po vojaki iz prve in druge svetovne vojne, kakor tudi po veteranih, ki so bili v špansko-ameriški vojni, ter onih, ki so se bojevali na Filipinih ob času tamonjske vstaje, ali pa na Kitajskem, ko je izbruhnila takotvana "Boxer" vstaja v letu 1900. (Na Kitajskem je takrat obstajala organizacija, ki si je vzela za cilj izgon vseh inozemcev iz dežele. Napadena so bila poslastva tujih dežel in Zbir. države so morale z drugimi evropskimi silami vred poskrbeti za varnost svojih državljanz nov na kitajski zemlji.)

Po novi spremembi bo pokojnina vdovam povišana od \$38.

Moka iz peanutssov

Pravijo, da bo kmalu na trgu moka iz takozvanih pesnutsov. Vlada je določila, da se bo to moko rabilo za prehrano sestradanih evropskih ljudi, ko pride čas zato, kajti ta moka vsebuje veliko redilne in hranilne vrednote. Ker bo moka poceni, bo napredaj tudi na domačem trgu, da se je bodo mogli poslužiti revnejši sloji, katerim bo nadomestovala meso in druge zdaj odmerjene masločne živilske predmete.

in \$45. na \$50. Prej so vdove do 50 let starosti prejemale 38 dolarjev na mesec, one čez 38 let pa 45 dolarjev.

Vdova z enim otrokom bo odslej dobila \$65. mesečno in za vsakega naknadnega otroka pa še \$13. mesečno. Po novi postavi ali določbi bodo deležni vladne podpore ali pokojnine tudi pastorki vojnih veteranov ali pa njihovi nezakonski otroci.

Wallace svari liberalce

Washington. — Podpredsednik Wallace je v posebnem intervjuju za list "New York Post" dejal, da je prišel čas, ko bodo morali liberalni elementi v deželi budno paziti in se boriti za uredbo takega sveta, kakršnega po svojem prepričanju hočejo imeti.

"Naučili smo se, da apizanje ne deluje v mednarodnih zadevah," je dejal Wallace, "zato je, faktično, teka kampanja uspešnejša na domači fronti." Podpredsednik je izrekel to z ozirom na splošno vojno situacijo in ni nič omenil svojega spora z Jesse Jonesom v zvezi s to izjavo.

Glede predsednikove akcije v zadevi omenjenega spora so mu bila stavljena vprašanja, na katere je odgovoril, "da v vojnem času pač ne sme nihče dvomiti o razsodni modrosti vrhovnega poveljnika." Toda svojih obdolžitvev napram Jesse Jonesu ni umaknil ali prekal.

Glede liberalcev je dejal, da so z ozirom na vojno enotirno misleči. Na domači fronti so se

umikali in umikali v bojazni, da bi povzročili zastoj v vojnem naporu ako bi začeli s kako politično civilno vojno. Z njegovo javno obdolžitvijo Jesse Jonesa je hotel, Wallace svoje tozadevno mišljenje podpreti z dejanjem in vzgledom, kako naj bi liberalni elementi neustraheno nastopili, kadar uvidijo, da obstaja nevarnost sabotaže svetovnega sodelovanja od strani Američanov samih.

Wallace je rekel, da bo v svojem govoru, ki ga bo podal prihodnjo nedeljo v Detroitu, povedal odprto in odkritosrečno kaj misli o nekaterih zadevah položaja na domači fronti. Njegov govor bo oddan po radiju širom dežele.

Washington. — Dasi javnost ne ve nič o tej stvari, je vendarle resnica, da obstaja oster spor med zveznim zakladničarjem in guvernerjem Federal Reserve Boards, Ecclesa. Zadeva se tiče v glavnem vojnih bondev kategorije E, o katerih pravi Morgenthau, da bi postali predmet spekulacije, ako bi se dovolilo, da bi se jih rabilo v menjevalne svrhe na borzi.

Italijanski fašistični general Alfredo Guzzoni, ki pravi, da načeljuje osiškimi četami, ki branijo Sicilijo, je star 74 let in je bil pred svojim vstopom v armado poklicni računar. Izsolan je bil v vojaški šoli v Modeni. V letu 1917 je bil odlikovan in povišan v polkovnika. V letu 1939 je vodil kampanjo proti Albaniji, ter je bil imenovan za podtajnika vojnemu ministru.

Pomanjkanje kavčuka je spet dalo veljavo lasem ter žimi, ki je dobro nadomestilo za blazine, ki jih stavijo v letala. Firestone Rubber Co. je pričela izdelovati razne blazine, ki jih rabijo pri avijatikih, iz las in žime ter starega kavčuka. Pravijo, da to prihrani tudi železo, ker v blazine iz tega materiala ni treba davati vzmeti iz železa.

Tajnik Harold L. Ickes in guverner Rexford G. Tugwell, ki sta na čelu predsednikovega odbora za revizijo akta tikažnega se uprave Puerto Rika, sta danes predložila predsedniku Rooseveltu priporočila oziroma predlogo za spremembo tozadevnega akta v toliko, da bi dobil Puerto Riko svojo lastno upravo in svojega guvernerja, kateri naj bi bil izvoljen po ljudstvu. Ickes je dejal, da sicer nima nobenih iluzij glede gospodarskega položaja otoka in tudi ne upa, da bi neodvisnost temu položaju kaj odgovarjala, vendarle je treba smatrati ta korak za pravilen.

Odbor, ki sestoji iz Portoricanov in Američanov, je imenoval predsednik 9. marca in mu naročil, naj prouči zadevo in potem pripravi načrte za revizijo organskega akta za Puerto Riko.

Premier Churchill je pred nekaj dnevi povedal parlamentu, da Atlantska izjava ni nikaka pogodba, ki bi zahtevala ratifikacijo ali potrdilo zbornice v Washingtonu ali pa v Londonu.

Izjava je le izraz naših skupnih načel, ki naj nas vodijo na poti k zmagi, meni Churchill in radi tega tudi ni potrebno, da jo ameriški kongres potrdi.

Churchill je stavlil Maurice Petherick, konservativec, vprašanje glede morebitnih nevarnosti, ki lahko nastanejo z ozirom na prvi dve točki izjave, kateri vežeti zavezniške na način, ki lahko povzroči neljube ovire pri mirovnihi razgovorih in pogodbah.

Churchill je dejal, da taka nevarnost ne obstaja in radi tega tudi ni potrebno revidirati Atlantske izjave, kakor ni potrebno, da je formalno potrjena v zbornici na eni ali drugi strani Atlantika.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenc Publishing Company, (A Corporation)
Frank Baker, President; Ignac Hudec, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and address of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

50th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.—; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1212

NOVE HOMATIJE V JUGOSLOVANSKI VLADI

Jugoslovanska vlada v izgnanstvu, ki se je šele pred dvema tednoma izkoplala iz velike krize, se je v najbolj kritičnem trenutku te vojne zopet zamotala v novo krizo.

Poročajo, da je bila seja ministrskega sveta zopet odložena, ne da bi bil določen rok za novo sejo. Seja je bila baže prekinjena, ker so srbski člani vlade odbili več hrvaških predlogov, katere je podal podpredsednik vlade, dr. Juraj Krnjević, zahtevo, da se jih vključi v vladno deklaracijo. V vseh krogih zedinjenih narodov pričakujejo to deklaracijo jugoslovanske vlade z največjo nestrpljivostjo. Tako principijelno izjavo je poskušal sestaviti že bivši ministerski predsednik Slobodan Jovanović, a njegov naslednik, Miloš Trifunović jo je revidiral.

Ta načelna deklaracija, ki je bila na razpravi v seji kabineta pretekli teden, priznava dejstvo, da obstojajo tri različne narodnosti: srbska, hrvaška in slovenska. Izjava zahteva nato obnovitev vseh osnovnih jugoslovanskih državnih ustanov, in sicer v duhu prenovljene in pomlajene demokracije. V tem smislu deklaracija priznava tudi načelo federativne ureditve.

"Dobra unitarizma je stvar preteklosti," je rečeno v načrtu izjave, "in bodočnost je v federativni organizaciji, ki bo dovoljevala Srbom, Hrvatim in Slovincem, da sodelujejo v najlepši harmoniji, ne da bi bilo katerikoli izmed teh narodov zanikana pravica do razvoja njegovo posebne narodne individualnosti."

V tem načrtu izjave je rečeno tudi, da so jugoslovanski vojni cilji: — "Obnovitev Jugoslavije, večje in močnejše od stare Jugoslavije in povrh tega reorganizacija države v pravi demokraciji."

Podpredsednik vlade, Juraj Krnjević, je predložil v svrhu dopolnitve te izjave naslednje točke:

1.) Da se znova potrdi srbsko-hrvaški sporazum z dne 26. avgusta 1939, ki je ustanovil hrvaško banovino kot avtonomno federativno enotico Hrvatov.

2.) Sporazumno priznanje, da bo vsak narod posebej in vsak zase, torej Srbi, Hrvati in Slovenci, ne pa ljudstvo Jugoslavije kot celota, odločal z večino glasov o stvarni ureditvi in bodoči organizaciji Jugoslavije.

3.) Kazenski postopek proti vsem onim osebam v domovini in izven nje, ki rovarijo proti obnovitvi zedinjene Jugoslavije, kakor tudi proti onim, ki si prizadevajo poglobiti spore med posameznimi narodnimi deli jugoslovanske države.

Srbski člani vlade trde, da načelo federalizma brezpogojno vsebuje idejo, da mora narod kot celota odločati o bodoči organizaciji režima. Njim ni nič od tega, da potrdi sporazum iz leta 1939. Njihovo naziranje je, da je pogajanje za sporazum vodil knez Pavle, ki ni vpošteval narodnostnih razmer in zahtev posameznih pokrajin. Srbski člani vlade trde, da stari sporazum ni več veljaven in ne more biti podlaga za bodočo federativno strukturo države.

Hrvati pa s svoje strani odrekajo svojim srbskim tovarišem pravico, da razveljavijo sporazum z leta 1939, ki bi jim dal priliko, da Hrvatom ponudijo kakšno drugo, "blago" formo samouprave—in to kljub temu, da je bil sporazum potrjen v jeruzalemski deklaraciji vlade v izgnanstvu z dne 4. maja 1941.

Splošno prevladuje mnenje, da Srbi ne bodo hoteli privoliti v to, da bi se javno obsodilo vse one, ki rovarijo proti obnovitvi Jugoslavije—ker baže Hrvati zahtevajo celo, da se obtoži poleg drugih tudi jugoslovanskega ambasadorja v Zedinjenih državah, Konstantina Fotića in srbski dnevnik iz Pittsburgha "Amerikanski Srbobran."

Načelnik Office of War Information-a, Elmer Davis, je ostro obsodil časopis "Amerikanski Srbobran" zaradi njegove politike pisanja, ki po mnenju Elmer Davis-a podpira nacistično propagando. Izjavil je tudi, da je ministerstvo pravosodja opazovalo omenjeni dnevnik že dalje časa.

V vseh jugoslovanskih krogih v Londonu vlada največje in enoglasno razočaranje nad tem, da se je nova vlada pokazala neposobno najti jasne in določne smernice za nove smerice za novo jugoslovansko državno politiko. — (ONA, London, 15. julija.)

RIM BOMBARDIRAN

(Nadaljevanje s 1. str.)
domnevanje, da so vojaške naprave varne pred zavezniškimi bombardiranjem, ker se nahajajo blizu svete stolice in sredi kulturnih spomenikov, ki so dragi celemu kulturnemu svetu.

Napad pa je bil tudi veliko presenečenje za preobljeno mesto, kajti v Rim je pribežalo mnogo tisoč ljudi iz drugih krajev, ki so že bili bombardirani, mened, da Rima zavezniški ne bodo nikdar bombardirali. Celot fašisti so bili o tem tako trdno prepričani, da Rim nima niti zadostnih zaklonišč.

Leteče trdnjave so letele nad

vijugasto Tiberu ter ob desnem njenem bregu obkrožile Vatikan ter ropotale dalje nad mestom do tovarne železniške postaje San Lorenzo.

V Rim se steka več železniških prog: ena električna in ena s parnimi lokomotivami s severa, dve progi prihajati s severovzhoda in dve z jugovzhoda, vsled česar je Rim največje laško železniško križišče, od kod der odhajajo zaloge na jug in na Sicilijo.

V Rimu so tudi poglavne tovarne in delavnice za pravljanje aeroplanov. Rim je imel navadno 1.000.000 prebivalcev, sedaj pa jih je gotovo še enkrat toliko.

ZANIMIVO PISMO

(Na prošnjo pisatelja Louis Adamiča, je neka primorska rojakinja poslala Mr. Adamiču pismo, ki ga na tem mestu priobčujemo):

Dragi Mr. Adamič:—

V "Glasu Naroda" sem čitala da imate namen spisati novo knjigo "My Native Land". Iz srca Vam želim uspeha. Upam, da bo skozi Vašo knjigo dosti več ljudi spoznalo našo Jugoslavijo in prinisla več edinstva med Hrvati, Srbi in Slovenci in pomagala k boljši novi Jugoslaviji. Od ljudi podatkov bodete gotovo dosti prejeli. Težko da Vam bo čas dopuščal prečitati vsa pisma, posebno tako dolga, kot je to moje.

Ko je pred nekaj leti izšla Vaša knjiga "The Native Return," sem se jaz takrat o nji razgovarjala z nekim lovenskim duhovnikom, kateri ni sedaj več med živimi. Dotični gospod je bil zelo navdušen za Vašo knjigo. Izrazil se je pa tudi, da bi želel, da bi bilo več stvari opisanih o slovenskih navadah in o veselju, kot je enkrat bilo po vsej Sloveniji in je še vedno. Rekel je: "Marsikateremu Slovincu bi prišla solza v oči, ko bi se ob takem čitanju spomnil starih veselih časov. Vsega je več tukaj — je rekel — ali kje se sliši v Ameriki petje delavcev na polju pri delu in doma, kot je bilo v Sloveniji? Vsega jim je manj, samo veselja, šal in dobre volje ne."

Dotični gospod se je spominjal samo veselja. Žal, je meni ostalo v spominu zelo mnogo žalostnega kot primorski Slovenci, kateri so mlada leta minula vse več kot veselo. Vam to pismo pišem zato, ker sem Vam jaz, in tisoče drugih zelo hvaležni za toliko, kar ste že storili za naše ljudi v starem kraju, tukaj pri ameriški vladi in drugod. Jaz in drugi upamo, da ne boste tudi nadalje pozabili primorskih Slovincov.

Da, tudi jaz se spominjam nekaj let pred svetovno vojno. Avstrija je bila vse drugo kot pa pravična. Ali veselje je vladalo na Primorskem takrat. Dobro se spominjam vriskanja in petja naših fantov na vasi vsak večer; dostikrat tudi do jutranjih ur. Petje deklet, otrok in starejših ljudi. Takrat primorski Slovenci niso slutili, kakšna Kalvarija jih čaka. Ni so slutili, da bodo leta in leta minula, ko bo ostali svet živel v nekakem miru. Samo na Primorskem se bo vojna nadaljevala, vojna zatiranja.

Na mojem domu smo imeli večkrat najete delavce. Ko so prišli zvečer utrujeni domov, ni bilo brez petja in smeha. Dostikrat po večerji, ako je bila le prilika, so prepevali in plesali. Na mojem domu smo imeli ob večerih posebno pozivni polno obiskovalcev. Kako prijetni so bili oni večeri. Kako so se možje in fantje razgovarjali domače in druge stvari, marsikatera pikra beseda je že takrat padla čez maceho Avstrijo. Ljudje so poznali krivice, katere je delala Avstrija Slovincem in Slovonom. Ali vseeno nikoli ni večer minil brez šala in petja. Spominjam se svatb, ko smo jih imeli v naših vaseh, koliko je bilo takrat veselja in zabave za vse! Starši nevest so ob večerih, ko se je odpeljalo pohištvo na ženinov dom, priredili gostijo domačim fantom. Hrana in vino je bilo zastoj, v bolj premožnih hišah so donasili vino gostom kar v škafih. Ako starši ženinov ali nevest niso hoteli pogostiti fantov, potem so morali za kuzen poslušati tako zvano maceho muziko, to je, da fantje hodijo več tednov razbijati s starimi kangliami toliko časa, dokler se ne vdajo z odlopnino. Jaz se spominjam samo enega takega slučaja. Spominjam se časa pred adventom, ko se po domače pravi pustni čas. Koliko vriskanja in veselja je bilo zopet za vse. Tudi starejši ljudje so za en dan postali mladi. In pepelnice na sredi, prvi dan posta in pokore, ali ni bila za naše fante? V sredo popoldne so navadno zakopali "pusta" to je bil slamanati mož, katerega so nesli 4 fantje v sprevodu na neke vrste nosilnici. To je bila nosilnica za prenašati zaklano živino. Tako so šli fantje k sprevodu skozi celo vas. Par jih je šlo pred nosilnico in sta morala izgovarjati posebne vrste molitev na čast pustu drugi fante za nosilnico so pa odgovarjali z jokom. Koliko je bilo smeha od gledalcev in tudi

INVESTIRAJTE V AMERIKO

KUPUJTE
UNITED STATES WAR SAVING
BONDS IN STAMPS

zmriranja od mater, češ, kako je pregrešno na takšen dan tako početi. Koliko smeha in zabave je bilo za malo ceno!

Kakšni puneci, ako se je zamerala fantom, so napravili slamatnega moža, katerega so navadno v soboto ponoči privezali na streho k dimniku, da so se ljudje pošteno nasmejali, ko so šli v nedeljo zjutraj v cerkev. Gotovo tudi jezili so se nekateri. Jezili so se tudi, ko so iskali lestve, katere so fantje ponoči odnesli, ko so šli klicat dekleta. Zato ni bilo čudno, da eden človek, ko je odšel od nas in postal premožen in se povrnil po več letih so ga dobili nekeje v solzah. Jokal je radi spominov veselja, katerega ni našel nikjer drugje, kot na Slovenskem. Lepa je bila Slovenija, nekdanj. Lepa je bila tudi Primorska v naravi.

Povsod je bilo polno cvetja po travnikih in njivah vseh barv. Naša gora Vremšica je bila dve uri hoda od moje vasi. Ko je prišla spomlad, je postala bela od cvetja. Vsa v smarincih in urbanicah. Iz Trsta so ljudje hodili na to goro nabirati cvetje, katerega je bila skoraj več kot trave. Z mnogimi ljudmi sem govorila tukaj, ki so se izrazili, da bi radi samo še enkrat videli cvetje spomladi v Sloveniji.

Ko je nastala prva svetovna vojna, zopet je odmevalo petje naših fantov, ko so odhajali k vojakom. Petje je bilo pomembno z jokom onih, ki so ostali doma. Malo je bilo navdušenja za iti se vojskovat za Avstrijo. Avstrija je pošiljala naše fante in vse Slovane v najbolj nevarne kraje. V naših vaseh je bilo vedno polno vojaštva. Takrat smo videli na lastne oči mučenje Slovincov od madžarskih in nemških oficirjev. Nobeden oficir ni bil brez usnjatega biča, s katerimi so pretepali naše vojake. Včasih jih je bila cela vrsta obesnih za roke po več ur. Madžari so jih polivali z vodo, da so ostali pri zavesti. Groza je obhajala naše ljudi, ko so morali poslušati mučenje in vpitje vojaštva.

Večkrat se je šepetalo, da je marsikateri nemški in madžarski oficir padel od krogl na naših vojakov, ker so tako zaslužili. Takrat smo živeli v nekakšni omotici, življenje Slovincov je bilo zelo po ceni. Zmrlaj smo slišali, kako so izginjali naši ljudje. Kadar je bil kateri osumljen, da je proti Avstriji, so kar prišli ponoči in ga odpeljali; nekeje pri Ljubljani so jih streljali brez vsake sodbe.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

SONART REKORDI

Lepo Melodije!

*St. M571—Na Marjance, polka
Kje so moje rožice
Marjanka pješa—polka
Dunque University
tamburica orkester

*St. M575—Terezinka polka
Na planincih—valček
Jerry Kopriček in orkester
Za toz. cenik in cene plošč se obrnite na: JOHN MARSICH
Inco 465 W. 42nd St., New York

RAZGLEDNIK

Gospodarji zraka

Za popolno okupacijo Sicilije je potrebno popolno obvladovanje zraka. Ako zavezniški ne bi imeli premoči v zraku, ne bi mogli vpadeti na Sicilijo, ali pa le z zelo velikimi izgubami.

Na ozkih vodah Sredozemskega morja je bilo za vpad pripravljenih 2000 ladij. To je bilo očiščen dobro znano. Zavezniški letalci so povedali, da je bilo v noči vpadu morje črno ladij. En letalec je rekel, da so bile razpostavljene na razdaljo 40 milj.

Da očiški aeroplani niso bombardirali tega velikanskega brodovja, je preprečilo samo zavezniško zračno brodovje. In zavezniški na enem samem kraju tudi ne bi zbrali toliko brodovja, ako ga ne bi mogla štiti zadostna zračna sila.

Po vpadu zavezniški aeroplani dan in noč križarijo nad Sicilijo, pa se le redkokdaj srečajo s kakim očiškim napadnim aeroplanom. Nekaj skrivnostnega je, kaj se je zgodilo z očiško zračno silo na Siciliji. Zadržne dni so letalci videli na sicilijskih letališčih mnogo aeroplanov, toda nikdar niso prišli, da bi bombardirali lade.

Nek letalec je rekel, da so bili zavezniški aeroplani tako na gostu, da so morali biti zelo previdni, da se niso krila letal zadrževala eno ob drugo. Včasih so bili aeroplani med seboj v večji nevarnosti kot pa pred očiškimi aeroplani.

Polkovnik John D. Stevens, ki je vodil oddelek opazovalnih aeroplanov nad Sicilijo, je rekel, ko se je vrnil:

"Vsi so pobegnili in se poskrili!"

Dolge milje cest tečejo po Siciliji, toda letalci le redkokdaj vidijo kak truk ali avtomobil.

Nek fotograf pa je videl velikanske požare na razdalje več milj daleč v notranjosti otoka.

Med vojaki, ki so na Siciliji, je tudi mnogo takih, ki so sinovi italijanskih staršev, ki žive v Ameriki. Kot pravi časnikarski poročevalec C. R. Cunningham, ti vojaki ravno tako streljajo na Italijane in rušijo stavbe, kot vsak drug ameriški vojak.

Pvt. Jim Sangemino, ki je doma iz Brooklyna in kjer žive njegovi starši, ki so prišli iz Sicilije, je pri obleganju nekega mesta rekel: "Upam, da bodo razobesili belo zastavo. Ako pa ne bodo v resnici kaj opraskali, jih bomo mi pa še bolj." Phil Stern, fotograf z ameriško armado na Siciliji, je v svoji najboljši laščini, ki jo zna, pozdravil prvega Sicilijana, ki ga je srečal, toda Sicilijane mu je odvrnil v domači angleščini:

"Hiya, kid."

Nato je povedal, da je njegovo ime Tom Adamo, da je 18 let likal obleke v Hackensack, N. J., in da se je leta 1939 vrnil na Sicilijo. Nato pa je pripovedoval dalje: "Fascist no good. I know American. No movies here. In America every corner I see movies. I treated okay in America."

In takih prizorov na Siciliji je brez števila.

Tovarna za gliderje

Kdo bi si mislil, da je v New Yorku tovarna ali delavnica, v kateri izdelujejo gliderje, ali drseče aeroplane? In še, da je lastnik Slovenec?

Tam na vzhodni 15. ulici je ta delavnica in izdeluje gliderje, ne sicer za prevažanje vo-

jaštva ali vojnih potrebščin, temveč za šport. Šport z gliderji je v Ameriki zelo razširjen in zlasti med mladimi ljudmi. Z njimi prireajo iste tekme, kot s poštnimi golobi in pri tem so tudi stave včasih zelo visoke.

Lastnik te delavnice je mladi Frank Zajc, sin Mr. Franka Zajca iz Ridgewooda. Toda Frank je bil poklican v Washington, kjer je zaposlen v zelo važnem obrambnem delu in mesto njega vodi njegovo podjetje njegova sestra Kristina.

Podjetje ima ime Junior Aeronautical Supply Company (JASCO) in prejema naročila za gliderje iz vseh Združenih držav in iz Kanade ter zelo dobro uspeva.

Gliderje izdelujejo iz lesa, ki raste v Ecuadorju v Južni Ameriki in se imenuje balsu. Les je še lažji kot papir.

Glider je treba spraviti kolikor mogoče visoko v zrak, potem pa sam leti in včasih cele milje. Tyrdka ima pismo, v katerem nek fant poroča, da je v tekmi njegov glider zmagal, ker je letel 3 milje daleč. Glider je treba spustiti s kakšne višine, ali pa ga spraviti v zrak s pomočjo vrvi, kakor zračne zmaže ali kites. V ta namen ima glider sredi spodnjega dela kajak, kamor se nalahko priveže vrv, s katero je treba glider vleči tako dolgo proti vetru, da doseže potrebno višino, nato pa se vrv spesne, da se jo potegne nazaj in glider odleti po svoji poti, seveda z vetrom.

Tvrdka pa ne razpolaga izgotovljenih gliderjev, temveč posamezne njegove dele, iz katerih mora vsakdo sam sestaviti aeroplan, za kar so prideljena navodila.

Ti aeroplani so razne velikosti; so majhni samo za igranje otrokom, pa tudi večji za športnike. In po velikosti so tudi cene: od 15 centov do \$250.

Note

KLAVIR
ali
PIANO HARMONIKO

35 centov komad —
3 za \$1.—

- * Breezes of Spring
- * Time of Blossom (Cretal čas)
- * Po Jezeru
- * Kolo
- * Tam na vrtni gredi
- * Marjbor. Waltz
- * Sparaj Milka Moja
- * Orphan Waltz
- * Dekle na vrtni
- * Oj, Marjčka, poglaj
- * Barčica
- * Mlad kapetane
- * Gremo na Stajersko
- * Stajerski
- * Happy Polka
- * Če na tujem
- * Slovenian Dance
- * Vanda Polka
- * Židana marala
- * Veseli bratci
- * Ohio Valley
- * Sylvia Polka
- * Zvedel sem nekaj
- * Ko ptička ta mala
- * Pojdi z menoj
- * Dol s planine
- * Kadar boš ti vndrat žel

ZVEZEK 10 SLOVENSkih PESMI za piano-harmoniko za \$1.

Po 25c komad
MOJA DEKLE JE SE MLADA
Narodite pri:
Knjižarni
Slovenic Publishing Co.
New York 11, N. Y.
216 W. 18th Street

Kratka Dnevna Zgodba

CHARLES BAUDELAIRE:

VDOVE

Vauvenargues pravi, da se spotikajoče se hoje izlušči takoj brezštevne zgodbe varane ljubezni, nepriznane udanosti, nepoplačanih naporov, pohlevnosti, tiho prenašane lakote in mraza.

Ali ste opazili kdaj vdove na teh samotnih klopih? Uložne vdove? Bodisi v žalni obleki ali ne, lahko jih je spoznati. Sicer pa pri žalnih oblekah siromakov vedno manjka skladnosti, kar še bolj žalostno vpliva. Prisiljeni so skopariti s svojo boleštno. Bogataš pa je očitno nosi z veliko popolnostjo.

Katera vdova je otožnejša in siromašnejša, tista, ki vleče za roko s seboj otroka, s katerim ne more deliti svojih sanj, niti tista ki je popolnoma sama? Ne vem. — Nekoč se mi je zgodilo, da sem dolgo ure sledil stari, žalostni vdovi te vrste. Bila je okorna, postavna, ograjena z majhnim, odgrajenim šalom in vse njeno bitje je očitovalo stoiki ponos.

Očividno je bila radi popolne osamelosti obojena k navadnemu starega samca in njeni običaji so bili vsled strogosti moškega značaja nekam čudno privlačni. Ne vem, v kateri ubožni kavarni in kako je zajtrkovala. Sledil sem ji v čitalnico. Opazoval sem jo dolgo, kako je s pozornimi, nekdanji od solz razjedenimi očmi iskala v časopisih zanimive, osebne novice.

Končno je sedla popoldne pod razkošnim jesenskim nebom, ki rosi na zemljo tisoč bridkosti in spominov, v stranski del nekega vrta, da bi na samem poslušala enega tistih koncertov, s katerimi vojaška godba obdarjuje pariško ljudstvo.

To je brezdvomno edina zahteva te nedolžne (ali očistene) starke, kruto zaslužena tolažba za težke dneve brez prijatelja, brez kramljanja, brez veselja in brez znanj. Tolažba, ki ji jo pošilja Bog morda že dolgo, dolgo časa, tri sto pet in šestdesetkrat na leto.

Še druga.

Nikdar se ne morem zdržati, da bi se, če že ne iz gole simpatije, pa iz same radovednosti ne ozrl na množico, ki se tlači okoli javnega koncerta. Orkester siplje v noč praznične pesmi zmagovalja ali slasti. Obleke z vlečkami se svetlikajo, pogledi se križajo. Postopaj, utrujeni od brezdne, se malomarno vlačijo okrog, ko da samo mimogrede poslušajo godbo. Povsod bogastvo, sama sreča. Vse diši po brezskrbnosti in navdaja z veseljem do lahkomišelnega življenja. Vse, razen pogleda na množico, ki ni plačala vstopnine in ki se nuzanja tam zadržuje na zunanjo ograjo, v lovi včasih — če ravno veter piha — kosček godbe in opazuje blestečo in razgoreto notranjo gnjebo.

Vedno je zanimivo opazovati kako globoko odseva bogatašev veselje v siromakovih očeh. Toda tisti dan sem med ljudstvom, oblečen v bluze in katon, ugledal bitje, čigar razkošnost se je močno razlikovala od obdajajoče jo vsakdanjosti.

Velika, veličastna ženska s tako plemenitim izrazom v čeli znanosti, da se ne spominjam, da bi bil kdaj v galeriji starodavnih plemenitaških lepotic videl katero njej podobno. Ponosen, kreposten vonj se je razlival od nje. Njen žalosten, suh obraz se je popol-

nomal skladal z njeno žalno obleko. Kakor nižje ljudstvo, med katero se je bila pomešala in ki ga ni videla, je tudi ona z globokimi očmi zrla na sijajno množico, poslušala in lahko ki mala z glavo.

Čudna prikazen! "Prav gotovo," sem si dejal, "revščina je sploh revščina, ni kriva take umazane štedljivosti. Njen plemeniti obraz mi potrjuje to. Zakaj se mudi torej prostovoljno v tej okolici, ki se tako očividno razlikuje od nje?"

Ko sem šel radovedno mimo nje, sem pač uganil vzrok. Visokorazla vdova je držala za roko otroka, ki je bil tudi črno opravljen. Akoravno je bila vstopnina zelo zmerna, vendar to vsoto lahko plača malenkost, ki jo potrebuje otrok, morda celo nepotrebnost, igračo.

In domov pojde peš, premišljujoč in sanjajoč, vedno sama. Zakaj otrok je neuganeč in samopasnež, brez nežnosti in brez potrpljenja. Ne more mu niti kakor navadni živali, kakor psu in mački, zaupati svojih samotnih bolesti.

STROGOST PREDPISOV
GLEDE PRISILNEGA
DELA.

(JIC.) — Carigrski poročevalec angleške časniške agencije Reuter, Reginald Roland, javlja iz Carigrada, da pošilja osiše vse za delo sposobne moške, nabrane na Grškem in v Jugoslaviji, na delo vzdolž grške in dalmatinske obale, kjer morajo pomagati pri zidanju utrjenih postojank in drugih obrambnih objektov.

Okupatorjeva obalst zapleni takoj premoženja vseh onih, ki se nečesto javiti ali pa, ki zapuste svoje delo in pobegnejo. Radi pomanjkanja transportnih sredstev in nesigurnosti cest, morajo vsi delavci peš potovati v kraje, kamor jih kličejo. Kdor ne more slediti oddelku, zaostane in je srečen, če nide smrti in lakoti.

V tovarnah vojnega materiala, katere so Nemci spravili v obratovanje, dobe oni, ki se prostovoljno javijo, dvojno plačo.

Italijanski vojaki odhajajo iz Jugoslavije nazaj domov, a njihovo mesto zavzemajo Bolgari, ki so še bolj okrutni kot nacisti sami — v kolikor je to sploh mogoče.

Letošnja letina v Jugoslaviji kaže precej dobro, toda vprašanje je, da-li bo narodu koristila. Nemci namreč začenjajo že zdaj, s posredovanjem kvizlinga Nedica in njegove uprave, popisovati na polju bodočih žetev. Verjetno je, da bo dežela oropana vsega, kar se bo dalo odnesti.

Ko je mož tako opisoval vojakom težko stanje prebivalstva, se je zbrala okrog njega skupina drugih ljudi, ki so vsi nekaj govorili in ga vlačili za rokave — mož je vojakom potila. Nemci namreč začenjajo že zdaj, s posredovanjem kvizlinga Nedica in njegove uprave, popisovati na polju bodočih žetev. Verjetno je, da bo dežela oropana vsega, kar se bo dalo odnesti.

THE NEW ENCYCLOPEDIA of MACHINE SHOP PRACTICE

Special expert professor on Stearns Institute of Technology and Engineering
George W. Barnwell

Podlaga za mehnično znanje in morete dobiti s to knjigo. Ta velika knjiga popiše in s slikami pokaže temeljna dela mehanike. Razloži vse natančno, kar mora znati vsak mehaničar. Podrobnosti vseh vrst stroja, orodja in meril, načrte (blue prints), 1000 slik in 578 str.

Cena \$1.98

Ne glede na to, ali ste šele potnik, vam bo ta knjiga zelo koristna in mnogo vredna. **NAROČITE JO DANES!**

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 WEST 18th STREET NEW YORK 11, N. Y.

NOVI ZANIMIV FILM

Sedaj se proizvaja na Broadway v New Yorku najnovejši film in sicer po imenu "For Whom the Bell Tolls," ali po naše "Za koga zvoni zvon." Ta zanimivi film se proizvaja v Rivoli Theatre na 49 ulici in Broadway. Film prikazuje državljansko vojno na Španskem v letu 1937, glavna igralca sta Gary Cooper, v vlogi Robert Jordan, ter Ingrid Bergman, v vlogi Marije. Film je vsestransko zelo zanimiv, posebno se za sedanje čase, ker v njem se prikazuje zelo napete scene braniteljev za svobodo španskega naroda, ki se večkrat spopadejo z fašističnimi krvoločenci, kateri na vsak način hočejo popolnoma uničiti miroljubni lojalistični španski narod. Priporočljivo bi bilo, da si ta zanimiv film ogleda vsakdo, ki ima le količkarj prilike, ker kot sem izvedel, se ne bo ta film prikazoval v navadnih tujakšnih gledališčih šele leta 1945. V zgoraj omenjenem gledališču so vsi sedeži rezervirani, ter predstave se proizvajajo samo dvakrat na dan in sicer ob 2:30 popoldne ter ob 8:30 zvečer. A. S.

V AMERIKO BI RAD ŠEL.

Neki časnikarski poročevalec je postal opis grečanja z nikotinom, rejenim Sicilianom, ki je pozdravil ameriške vojske v angleščini, ko so ti šli skozi tveg. Prosil jih je za cigareto in ko so se vojaki s svojim "jeepom" ustavili, da mu dajo par cigaret, je mož potožil, da je kraj že šest dni brez kruha, ter da je moral zapreti svojo apoteko, ker ni odjemalcev, ne denarja, ne nič.

Mož je tudi povedal ameriškim fantom, da je živel 17 let v Ameriki. Prodajal je sadje v New Yorku, St. Louisu in v Bostonu. Vozil ga je okrog na vozu in kadar je bil biznis slab v enem kraju, se je preselil drugam, ter spet začel trgovati z zelenjavo in sadjem.

V Ameriki so se mu rodili trije otroci, v letu 1921 jih je povedel v Italijo. Potem bi bil rad šel nazaj, pa ni mogel dobiti dovoljenja. Njegov starejši sin je pred par meseci padel v Albaniji. Mož je imel, ko je vojakom to pripovedoval. Dejal jim je, da bi rad šel v Ameriko takoj. Delal bi karkoli, aj v Ameriki se da služiti — v Siciliji, oziroma v Italiji pa nič.

Ko je mož tako opisoval vojakom težko stanje prebivalstva, se je zbrala okrog njega skupina drugih ljudi, ki so vsi nekaj govorili in ga vlačili za rokave — mož je vojakom potila. Nemci namreč začenjajo že zdaj, s posredovanjem kvizlinga Nedica in njegove uprave, popisovati na polju bodočih žetev. Verjetno je, da bo dežela oropana vsega, kar se bo dalo odnesti.

Rojake prosimo, ko pošljejo za naročnino, da se poslužujejo — UNITED STATES oziroma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno

KERENSKI SE JE DRUGOČ BOGATO OZENIL.

Dolgo je bilo prikrivano, sedaj pa se je izvedelo, da se je leta 1939 v Marin's Creek, Pa., oženil 58 let stari Aleksander Kerenski. Njegova žena je bogata Avstralka. Aleksander Kerenski je bil leta 1917 vodja začasne ruske vlade po februarjski revoluciji. Na čelu bele diktatorske vlade je bil devet mesecev, nakar so ga vrgli boljševiki z Leninom na čelu. Diktator Kerenski je še utegnil pobegniti iz Rusije. Nekaj mesecev so ga boljševiki zasledovali po vsej Rusiji, boljševiška policija ga je pridno iskala, a Kerenskemu se je posrečilo pobegniti. V začetku 1919 leta se je vkrcal obleden kot navaden emigrant na neko angleško tovarno ladjo v Arhangelsku.

Po begu iz Rusije se je nastanil v Parizu in je postal vodja ruskih emigrantov v Parizu. S pomočjo emigrantskega kapitala carski Rusiji naklonjenih francoskih kapitalistov, je ustanovil v Parizu dva ruska emigrantska lista in rusko revijo. Ker tudi v Franciji ni dolgo uspeval, se je izselil v Ameriko.

Njegova nova žena Lidyja je stara 33 let in je hči zelo bogatega industrijalca iz Avstralije, Tristana de Brisbane. Pred 10 leti se je omožila z nekim Rusom in se je pisala Lidyja Najdin, od katerega se je ločila leta 1935.

Prva žena Kerenskoga živi že od leta 1920 v Londonu pod imenom Baranovska in z njo je imel Kerenski dva sinova, ki sta bila vzgojena v Angliji. Oba sta inženirja in živita v Angliji.

CENE V RESTAVRACIJAH ZAMRZNJENE.

OPA je zamrznila restavracijske cene, ki bodo morale priti nazaj na lestvico, ki je bila v veljavi od 4. do 10. aprila letos. Odredba določa, da bodo morale znižati cene jedilom tudi one restavracije, ki so že v aprilu vzpostavile previsoke cene.

Slednja restavracija bo morala imeti na vidnem mestu obešeno tabelo cen, na kateri bo označeno tudi to, da so predstojne cene v smislu regulacij OPA. Urejevanje cen bo moralo biti v teku s 26. julijem.

OPA je imenovala posebne investitorje, ki bodo pazili, da se bo nova odredba izpolnjevala. Znižanje cen pravi poročilo OPA, ne pomeni, da bodo zdaj porcije manjše ali kvaliteta jedil slabša. Vse mora ostati po starem, ali pa bo restavracijer v nevarnosti, da bo zatožen zaradi kršenja regulacij. Edino kar je restavracijer dovoljeno je to, da servira samo eno skodelico kave, ali dajo gostu samo po en kosček presnega masla ter manjšo mero sladkorja. Lahko tudi nehajo z jedmi servirati razne postranske zose.

Newyorški župan je vzel vse skupaj zelo skeptično na znanje. Rekel je, naj bi se stvarjo najprej poskušali v Washingtonu, da bodo videli kako pojde. On je mnenja, da zamrzovanje cen v restavracijah ne bo moči uveljaviti.

Sedaj \$2

Prva knjiga, ki je izšla v slovenščini iz naci-fašističnega vpada v domovino

"Ko smo šli v morje bridkosti"

Spisal REV. KAZIMIR ZAKRAJSEK

Velezanimiya knjiga o razmerah in trpljenju našega naroda v stari domovini. — Dosti naših rojakov se še vedno ne zaveda v polni meri, kake strašne stvari so se dogodile v starem kraju, a knjiga pa jim bo dala jasno in pregledno sliko o strašnih dogodkih, ki so spreminili lepo in cvetočo Slovenijo v eno samo veliko bolečino, ki peče, žge in mori naš slovenski narod na njegovi lastni zemlji.

Knjigo lahko naročite pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street New York 11, N. Y.

NAJEMNINE NARAČAJO.

Joseph Platzker, načelnik županovega odbora za lastniško upravo v New Yorku je dejal, da preti mestu pravi najemniški kaos, ako se ne bo poskrbelo, da se ukrene nekaj v tem pogledu. Po njegovem mnenju bi morala OPA takoj vzpostaviti strope najemninam v New Yorku.

Platzker je rekel, da je važno, da se postavi najemniškim cenam strop pred prvim oktobrom, ker takrat se v New Yorku seli na tisoče najemnikov. To priliko bodo letos porabili lastniki hiš in zemljiški agentje, da bodo povišali najemnine novim stanovalcem.

Pritožbe, ki bodo bolj pogosto prihajajo v mestno hišo, navajajo, da gospodarji že sedaj podpisujejo najemniške pogodbe z novimi stanovalci zato, ker stari nočejo plačati višje najemnine.

MLADI FANTJE:

se lahko učijo stroke in dobe 40 centov plače na uro, ko se učijo. Dobro napredovanje. — Vprašajte pri: 256 WEST 38th Street, (8th floor front), New York City. (3x)

DELA VCI DOBILI POVIŠEK

Dvanajst tisoč jeklarskim delavcem je bil dovoljen povišek plače, ker je to bilo v skladu z regulacijami W.L.B. Delavci, ki so dobili povišek, delajo za Atlantic Coast Bethlehem Steel Co.

BREZPOSELNI EVNUHI

Proti samskemu davku, ki so ga uvedli v Turčiji, se je oglasil nepričakovan protest. Ta protest so vložili evnuhi, ki še vedno žive v Turčiji, čeprav v pokopju. Ti možje so ostali po odpravi haremov, ki so jih stražili, brez posla.

Seveda so imeli kakšne prihranke in bili so tudi upravičeni do pokojnine, toda vse to je bilo malo. Živeti morajo v kaj skromnih razmerah. Vsekako so začeli ugovarjati, ko je država od njih zahtevala, naj plačujejo samski davek. Saj ti nesrečniki niso v stanu, da bi lahko spremenili svoj civilni položaj in krivda za to ni njihova. Država bo njih ugovor menda upoštevala.

To je zadnja zaloga in v omejenem številu. Zato priporočamo, da kdor si želi nabaviti slovenski molitvenik, naj to sedaj stori.

Molitveniki

v krasni vezavi importirani iz starega kraja še pred vojno... Ko zaloga poide, je ne bo moč nadomestiti do konca vojne.

Slovenski:

KVIŠKU SRCE

(Ste. 415) 2 1/4 x 3 1/4 inčev: 224 stran.

Cena 75c

RAJSKI GLASOVI

(Ste. 408) 2 1/4 x 4 inčev: 235 stran — Vsestr. Sr. Krleža Pot.

Cena \$1.50

NEBESA NAŠ DOM

(Ste. 415) 2 1/4 x 4 inčev

Cena \$1.—

RAJSKI GLASOVI

(Ste. 365) 2 1/4 x 3 1/4 inčev, v belem celofanu: 284 stran.

Cena \$1.—

Angleški:

KEY OF HEAVEN

Fino vezano: prvovrstna izdelava: v umetnem namju

Cena \$1.—

Slovenic Publishing Company 216 W. 18th St., New York 11

Važno za naročnike

Poleg naslova je razvidno do kda imate plačano naročnino. — Pri številki pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov. Vas prosimo, da skušate pravočasno naročnino poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju. Zastopnik bo vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

California:
San Francisco, Jacob Lavish*
Colorado:
Pueblo, Peter Cullig
Walsenburg, M. J. Bajuk*
Indiana:
Indianapolis: Fr. Markich
Illinois:
Chicago, Joseph Bevil*
Chicago, J. Fabian (Chicago, Cleve in Illinois)
Joliet, Jennie Bambien
La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Marie Dolene
North Chicago in Waukegan, Math Warick
Maryland:
Kittling, Fr. Vodopivec
Michigan:
Detroit, L. Plankar*
Minnesota:
Chisholm, J. Lukanch
Ely, Jos. J. Peshel
Elieth, Louis Gouke
Gilbert, Louis Vesel
Montana:
Roundup, M. M. Panian
Washoe, L. Champa
Nevada:
Oman, E. Broderick
New York:
Gowanda, Karl Strubha*
Little Falls, Frank Masle*
Worcester, Peter Rode*
Ohio:
Barberton, Frank Troha*
Cleveland, Anton Bobek, Charles Karlinger*, Jacob Resnik
Glard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Kumse
Youngstown, Anton Kikelj
Oregon:
Oregon City, J. Koblar
Pennsylvania:
Bessemer, John Jevnikar
Conemaugh, J. Brzovec*
Coverdale in okolica, Jos. Paternel
Export, Louis Sganclit*
Farrell, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamla*, Frank Blodnikar
Greensburg, Frank Novak
Homer City, Fr. Kencichak
Imperial, Vence Palch
Johnstown, John Polantz*
Krayn, Ant. Tausch
Luzerne, Frank Balloch
Midway, John Zant*
Pittsburgh in okolica, Philip Progar
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, Fr. Schiffrer*
West Newton, Joseph Jovan
Wisconsin:
Milwaukee, West Allen, Frank Skok*
Sheboygan, Joseph Kaket*
Wyoming:
Rock Springs, Louis Tanchar*
Diamondville, Joe Rolich
(*Zastopniki, ki imajo poleg imena *, so upravičeni obiskati tudi druge naselbine v njih okroju, kjer la kaj naših rojakov naseljenih.)
Vsek zastopnik izda potrdilo za svo to, katero je prejel. Zastopnik torej priporočamo.—Uprava "Glas Naroda"

Visoška kronika

ROMAN — Spisal Dr. IVAN TAVČAR.

31

Ko je naju Bergantov oče zagledal, je veselo izpregovoril: "Ej, Kašper, kje pa tičiš, vraga! Dolgo že vpijem, pa te le ni! Zatorej prinesi merico nemškega olja. Imam pravo poželjenje po njem!"

"Kdo te je klical," se je zajezil Kašper, "in kdo te je najel da nadleguješ gospode?"

"Kakšne gospode?" je odgovoril Bergant zaničljivo. "Takih gospodov ti na Ljubniku, če hočeš, nagrabim na koše! Kali od teh živijo! Mi ti izpijemo tvoje kisle vino, kolikor ga ne popiješ sam in še za drag denar! Torej prinesi!"

V tistem hipu ga je Wohlgenmet že tiščal za vrat ter ga tiral proti stopnicam. Tam ga je pahnil od sebe, da se je Primož lovil ob steni.

"Kakor češ — za svoj denar dobim povsod pijače in bolje od tvoje! Ti in tvoji gospodje v mojih očeh še tistega ne dosežete, kar puščajo konji in osli po cestah!"

V sru je odšel.

Gospodje so bili nevoljni, in oglašil se je žitničar Triller. "Če boš take ljudi puščal sem gor, boš kmalu sva sedel pri tej mizi!"

Grajski protipisar Janes Avgustin Schwinger pa je dodal: "Kaj bi bilo, ko bi bil danes gospod baron med nami!"

Ostir jih je tožal, da bo v prihodnje bolj pazil, da ne pride v gorje prostora nihče, ki bi gospodom ne bil všeč. Dodal je: "Tukaj pa imam znanca, katerega gotovo ne boste odpravili; veliko posestvo ima, in Polikarp, njegov oče, ki je včasih že pil pri tej mizi, je naložil veliko denarja v švedskih vojnah."

Radi so me sprejeli, posebno mestni pek, ki je upal, da bo ceno kupoval od mene pšenico. Drugi zopet so me gledali bolj od strani; ali imovitega človeka ne mečejo nikjer na cesto, če se spodobno vede. Vendar pa govorica ni hotela prav teči, ker je gospodi še tital v kosteh pijani Bergant in ker jih je moja oseba vendarle nekaj motila, ko dosedaj še nisimo bili znani. Govorilo se je o mestni žitnici in o tem, koliko je bilo žita v nji. Glede cene je pek ugovarjal, da je previsoka. Tako se je vlekla govorica naprej, počasi in zaspano, dokler nisimo začuli na stopnicah težkih korakov.

"Frueberger prihaja in slabe volje bo, ker se je zopet enkrat brez uspeha plazil okrog deželnega glavarja Volka Engelbrehta!" — tako je izpregovoril protipisar.

Gospod Frueberger, zlatar in srebrnar v Škofji Loki, je imel tiste dni v mestu največ imovine. Bil je večkrat mestni sodnik, in ker se je postavil za pravice meščanstva, pri grajskih glavarjih ni bil priljubljen. Na te svoje zaslage je bil silno ponosen, in ko mu je cesar Leopoldus podelil plemstvo, se mu je v glavi zmedlo, da je postal ošaben bolj, ko so ošabni naši grajski.

Pri njegovem vstopu smo se vsi dvignili s stolov in gospod grajski protipisar je staremu gospodu imenoval tudi mene, za kar se pa ta ni zmenil. Sedel je na stol, ki je bil zanj pripravljen, in na katerega ni upal niti kdo drugi, dvignil nekoliko svojo lasuljo, in si obrisal plečo, ker so ga stopnice spravile v pot. Nato si je nasul tobaka v nos, si dal prinesiti nemške pijače ter se najprej z Wohlgenmetom prepiral, da mu je natočil premalo. "Nato je pil, se glasno odahnil in zaklical:

"Danes ste pa zgodaj prišli!"

Z velikim spoštovanjem je vprašal grajski protipisar:

"Kakor vidim, vaša plemenitost, ste se zdravi vrnili iz Ljubljane."

Zamrmal je: "Ti Tarjačani bi vse radi sami pošli."

Iz tega sme sklepali, da je zopet brez uspeha moledeval okrog Volka Engelbrehta, da bi ga vpisal v knjigo kranjskih deželanov.

"Koliko je deželanov," se je hlinil pek, "ki imajo dosti manj zaslug, nego jih imaš ti!"

Svojeas eta bila oba obrtnika — kar je postal plemenit Frueberger ni prijel več za delo — zatorej sta se tikala, a zlatarju to ni bilo posebno všeč.

"Ne govorimo o tem!" je izpregovoril mrzlo. "Hvalil me je Leopoldus — malo mi je smar, če me ne hvali ta Volk Engelbreht."

A pek ni odnehal.

"Le zadovoljen bodi, saj imaš sina, ki ti opravlja obrt, da si lahko vesel!"

Gospod Frueberger se je ježno obrnil in izpregovoril:

"Pustimo to govorico — imate kaj novic, gospod protipisar!"

"Dosti novic," se je odrezal ta in izvlekel iz žepa debelo pismo ter ga položil pred se na mizo. "Po Ogrskem sekamo Turkom glave, da imamo veselje in da ima veselje tudi do bri naš Leopoldus. Tu mi piše prijatelj Marković iz Ljubljane dolgo pismo in v tem pismu mi naznanja, da je bilo naše ogrsko glavno mesto v največji nevarnosti, da so ga Turki skoro raj zopet zavzeli."

"Ni mogoče," se je začudil Frueberger.

Protipisar je čital iz pisma:

"V naši trdnjavi je živel tudi neki lajtnant Fink von Finkenstain z imenom. Bil je doma s Pruskega in živel z dvema mladima Turkinjama, in sicer tako, kakor živi Turek s svojimi ženami."

"Grdoba, grdoba!" se je jezil Frueberger.

In ta Fink von Finkenstain se je prodal tureckemu paši za dvatisoč cekinov ter je hotel Turke spustiti v mesto, kjer je obzidje najlažše."

"O, ti svinja, ti!" se je togotil plemenitaš: Protipisar:

(Nadaljevanje prihodnjic.)

VESTI IZ DOMOVINE

Kaj se godi na Štajerskem

(JIC.) — V nekem časopisu, katerega imena ne smemo navesti, je napisal Bundesfuehrer Steindl dolg poziv prebivalstvu Spodnje Štajerske, iz katerega je razvidno, da Nemci — prav tako kakor Italijani — poskušajo pritisniti pečat komunizma vsem Slovincem, ki se jim upirajo. Ta zanimiv zgodovinski dokument pa dokazuje obenem, da tudi na Štajerskem boj in upor našega naroda nikakor še nista prenehala — in da še vedno naraščata. Članek ima naslov:

Odkrita beseda vsem Spodnje Štajercem

Dolžnost nacionalnih socialistov in pripadnikov fuchrerja v teh odločilnih mesecih je, da jasno določimo svojo pozicijo. Poglavitna naloga štajerskega "Heimatbunda" je, da z dušo in telesom stremi za tem, da postane položaj, katerega je utvaril nemški meč, trajen in večen.

Več kot dve leti sta že minuli od onih burnih dni preloma; mrzlica je ponehala, nadomestila so jo vsakodnevne skrbi, delo in boj.

Dnevi pretrpa v letu 1941 pomenijo konec zavednih nositeljev politične oblasti malih minoritet, katerih ideologija se ni skladala s pripadnostjo prostora. V kolikor jih nismo vrgli ven in pregnali iz dežele, so vsaj deloma že razumeli in zdaj navidezno poskušajo uživati se v nove razmere. Sprejeli so naš novi red akoravno je ostalo njihovo duševno čustvovanje neizpremenjeno, prav kakor njihovi politični cilji in nameni. Njihovo zadnje upanje je vojna in možnost nemškega poraza.

Dokler so nemške armade zmagovalno napredovale, so se malodušno skrivali in se odpovali upanju na obnovo starega režima — razven nekaterih komunistov, ki so odšli v gozdove, ko se je začel boj proti boljševikom. Hoteli so ubogati povelje Kominterne in kot partizani motiti javni mir in red. Njih delovanje je bilo politično brezciljno in nevažno dokler je bila Nemčija zmagovalna na bojišču. Njih napor so bili brez pomena, akoravno se je včasih pripetilo, da so naši najboljši ljudje postali njihove žrtve.

Zdaj pa je vojna vstopila v odločilno fazo. Usoda nam ni prihranila preizkušenj, porazov in žrtv in nas bo naredila bolj trde. Končno zmago bomo dosegli le v trdem boju — ne bomo je dobili v poklon, kot darilo.

Jasno je videti, da vojaški dogodki v vseh poedinostih odmevajo v političnem življenju na Spodnjem Štajerskem. Od-

mev je tukaj mnogo bolj močan nego kjerkoli drugje v rajhu, kjer je ljudstvo zaradi svoje nacionalne socialistične vzgoje bolj utrjeno napram političnim in vojaškim neuspehom vsadanih bojov.

S ponosom smemo reči, da je večina prebivalstva na Spodnjem Štajerskem ohranila zaupanje v zmago in kljub Stalingradu in Tunisu ohranila svoje vedenje iz prejšnjih mirnih dni, predno je privihrala burja in razdražila duhove.

Naši politični nasprotniki, mala brezpomembna manjšina, ki je skozi 23 let nosila prapor slovanstva, mislijo, da zopet diha sveži zrak in prihajajo zopet na površje.

Med njimi je razločevati skupino, ki deluje, proti nam po ukazih iz Moskve, skupina zločincev in sanjačev, ki terorizira posamezne pokrajine na Spodnjem Štajerskem. V njihovih vrstah skoraj ni nobenih Spodnje Štajercer. To so po večini ljudje iz Gorenjske, iz italijanske province Ljubljana in iz nekaterih delov Balkana.

Smatramo, da te tolpe niso vojaki, temveč morilci in naš cilj je, da jih iztrehimo. Nasprotniki, ki nas sovražijo brez hramosti, bodo morali sami nositi posledice in bodo delili njih usodo. To so roparji, toda njihova duševna, dogmatična smer jim daje večjo moč. Oni poskušajo zlomiti duševni odpor Spodnje Štajercer s tem, da širijo laži, govorice in sovražna gesla. Roparji so in sovražniki rajha — zato bomo pobijali duh in smer njihove propagande, dokler jih ne uničimo. Preprečili bomo tudi, da se ti saboterji ne bodo mogli umakniti iz svojih duševnih bunkerjev in v trenutku zmage priti nazaj, ter postati člani skupnosti, proti kateri so se borili v njenih najtežjih urah.

Spodnje Štajerski delavci in kmetje, ne dajte se preslepiti in ne izgubljajte svoje vere v nemško zmago. Udarjali bomo po teh roparjih in oni Spodnje Štajerci, ki so nam zvesti, naj računajo na to, da jih bomo branili. Fronta na Spodnjem Štajerskem je jasna — vsi oni, ki drže s sovražnikom, bodo poginili.

RUSI OBESILI IZDAJALCE

Osem ruskih državljancev je bilo obesanih javno dne 19. julija zaradi veleizdaje in trije drugi so bili obsojeni na 20 let robije. To je bila prva obravnava in obsodba radi veleizdaje v Sovjetski Uniji tokom te vojne.

Obsojenci so bili spoznani krivim sodelovanjem z naciji, katerim so pomagali izvajati kriminalnosti nad ruskim prebivalstvom tokom šestmesečne okupacije Krasnodara v severnem Kavkazu.

Obravnava je bila zaključena preteklo soboto pred vojnim tribunalom severno-kavkaskih front. Obsodba je bila izvršena v nedeljo popoldne ob 1. uri na javnem trgu v Krasnodaru. Usmrčenju je prisostvovalo 30 tisoč ljudi, ki so ploskali, ko so bili obsojenci obeseni.

List "Rdeča Zvezda" je pisal, da je obešanje zdaj zopet uradno zato, ker je to sramoten način smrti. Izvedba obsodbe kaže kako bodo Rusi kaznovali vse krivce, ki so uganjali nepopolne zločine nad brezmočnim prebivalstvom v zasedenem ozemlju.

Zaeno z domačimi izdajalci so bili obsojeni tudi nemški vojaški in gestapovski načelniki, ki so zaenkrat sicer usli za služeni kazni, kakor piše "Izvestija" toda bodo prišli pred sovjetski tribunal in sprejeli kazni, ki jim jo bo naložilo rusko ljudstvo za vse strahotne zločine, ki so jih izvršili v

Krasnodaru. General Rumoff, poveljnik 17. nemške armade v severnem Kavkazu in polkovnik Kristman, gestapovski načelnik v Krasnodaru za časa okupacije, sta zapisana kot glavna krivca, ki bosta po vojni v Krasnodaru odgovarjala za storjene zločine.

Tekom obravnave je bilo izpovedano in izpričano, da je bilo v Krasnodaru tokom kratkih šest mesecev umorjenih 6.930 prebivalcev. Naciji so popolnoma izpraznili dve bolnišnici za odrasle in eno za otroke s tem, da so bolnike naložili v posebne, nalašč za to napravljene motorne vozove, v katere so spustili smrtni plin, ki je žrtve zadušil na poti na pokopališče. V vsak voz je bilo stlačenih od 60 do 80 oseb, na to so bila vrata voza zaprta in s tem tudi usoda nesrečnikov — ko so vozniki pripeljali svoj grozni toror na lice mesta, so bili mrličji v redu za pokop.

Posebna sovjetska, zdravniška komisija je preiskala izkapanje žrtve in dognala, da je 500 od onih, ki so jih odkopali v svrhu evidence, bilo zadušenih s strupenim plinom.

Jugoslavija vstopi v ožji odbor

Washington, 16. julija.—Na večerjajni seji začasne komisije za prehrano so izvolili člani komisije ožji odbor, ki šteje 11 odbornikov. Med njimi se nahaja tudi Jugoslavija.

NOVA IZDAJA

Dobri Atlas je nujno potreben

... in ravno v HAMMONDOVEM NOVEM.

Svetovnem Atlasu

NAJDETE ZEMLJEVIDE, KI SO TAKO POTREBNI, DA MORETE SLEDITI DANAŠNJIM POROČILOM

Zbirka nanovo in lepo tiskanih zemljevidov v 7 barvah, kaže svet, kakoršen je danes in vam pomaga razumeti zgodovinsko važno delovanje diktatorskih in demokratskih vlad.

NEKAJ POSEBNIH VAZNOSTI

Sestav sveta—abecedni seznam dežel, provinc—navaja površino, prebivalstvo, glavna mesta in kraj na zemljevidu.

Seznam mest in trgov—navaja ime kraja, okraj, in državo, prebivalstvo in kraj na zemljevidu.

Zastave vodilnih držav—v polnih barvah, vsega skupaj 56; cela vrsta narodnih barv.

ILUSTRACIJE—45 skrbno izbranih resničnih fotografij iz vseh krajev sveta.

NOVO LJUDSKO ŠTETJE—Uradne številke glavnih mest in trgov v Združenih državah in kaže primerjavo s starim štetjem.

VSEBINA ATLASA

Zemljepisni svetovni odbor je izbral izmed več tisoč slik samo najboljše barvane slike—ta zbirka je tako popolna, da je za vsakega neobhodno potrebna tokom vojne in po vojni. Vključeni so naslednji zemljevidi: — svet, Evropa (danes), srednja Evropa (ob izbruhu vojne), Anglijsko otočje, Francija, Nemčija, Italija, Švica, Holandska, Belgija, Švedska, Norveška, Danska, Unija sovjetskih socialističnih republik, Bolgarska, Rumunska, Jugoslavija, Grška, Albanija, Azija, Turčija, Sirija, Libanon, Arabija, Vzhodno Indijsko otočje in Malajski polotok, Indija, Burma, Kitajska, Japonska, Pacifik Južna Amerika (severni del), Južna Amerika (južni del), Afrika, Severna Amerika, Kanada, Združene države, Mehika, O-srednja Amerika in Zapačna Indija.

S E D A J

40 centov

PO POŠTI V URADU — 35 CENTOV

48 VELIKIH STRANI

Naročite pri:

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street

New York 11, N. Y.

Bob je zdaj v modi...

Naši ljudje po večini smatrajo bob za hrano revnih kočarjev in pri dobrih kmetih se ga ni posebno čislalo, čeprav brez boba tudi boljše kmetije niso bile.

Bob ni bil v kdove kakšnih časih pri nas tudi iz drugih ozirov, ker je preveč razgledan, kot so dejali kmečki ljudje. Na ameriškem trgu pa je zadnja leta prišel bob v veljavo in videti ga je v čezdalje večjih količinah na zelenjadnem, kot na drugih trgih, kjer prodajajo suho ali dozorelo sočivje.

Kakor pravijo izvedenci v

hranilnih stvarih, je bob izredno hranilen, ter vsebuje mnogo važne snovi, ki so človeškemu telesu neobhodno potrebne za ohrano moči in zdravja. Nadomešča lahko tudi meso, posebno dozorel bob je v tem o-ziru vreden upoštevanja.

Iz svežega ali stročnega boba se da napraviti zelo okusne juhe ter sočivne prikohe. Pripravi se ga lahko s paradižniki ali pa tudi z mesom v ajmohtu. Po angleško pravijo bobu "fava beans ali pa horse beans", noben izraz ni izviren, kakor je naše ime, bob. (Fava je pa italijansko fižol.)

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

RECEPTI VSEH NARODOV

Stane samo \$2.00

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izveščati in izpopolniti.

Naročite pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th Street New York 11, N. Y.